

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 243/2022-20

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a zo sudcov Libora Duľu a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **Priemyselný park Štúrovo, a. s.**, Továrenská 1, Štúrovo, IČO 31 410 146, zastúpenej advokátskou kanceláriou SOUKENÍK – ŠTRPKA, s. r. o., Šoltésovej 14, Bratislava, IČO 36 862 711, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. David Soukeník, LL.M., proti uzneseniam Okresného súdu Nové Zámky č. k. 16 C 147/2009 z 18. mája 2020 a z 29. júla 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 4. októbra 2021 domáha vyslovenia porušenia základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozhodnutiami Okresného súdu Nové Zámky (ďalej len „okresný súd“) označenými v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd napadnuté rozhodnutie z 29. júla 2021 zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka sa na okresnom súde žalobou domáhala určenia vlastníckeho práva k špecifikovaným nehnuteľnostiam. Okresný súd rozsudkom z 13. júna 2016 žalobu zamietol, v časti týkajúcej sa jednej z parciel konanie zastavil a [REDACTED] (ďalej len „žalovaná“) priznal nárok na náhradu trov konania. Krajský súd v Nitre na odvolanie sťažovateľky potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti a žalovanej priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Okresný súd uznesením č. k. 16 C 147/2009-1317 z 18. mája 2020 (ďalej len „uznesenie vyššieho súdneho úradníka“) rozhodol, že sťažovateľka je povinná zaplatiť žalovanej z titulu náhrady trov konania sumu 10 624,75 eur. Následnú sťažnosť

sťažovateľky sudkyňa okresného súdu uznesením č. k. 16 C 147/2009-1406 z 29. júla 2021 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“) zamietla.

3. Vyšší súdny úradník v uznesení uviedol, že zástupca žalovanej žiadal o priznanie trov konania v celkovej výške 17 012 eur. Vyšší súdny úradník, vychádzajúc z hodnoty sporu vo výške 68 730 eur (podľa vyčíslenia zástupcu žalovanej), určil „náhradu trov právneho zastupovania“ za jeden úkon právnej služby podľa § 10 a nasl. vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) v sume 559,33 eur. Zvýraznil rozdielny spôsob vyčíslenia trov zástupcom žalovanej a rozpísal 15 úkonov právnej služby, za ktoré priznal náhradu trov konania – odmenu spolu vo výške 8 389,95 eur a „režijné paušály“ vo výške 84 eur (15-krát uplatnená suma 5,60 eur). Cestovné náhrady priznal spolu vo výške 1 127,80 eur za 7 ciest na trase [REDAKOVANÉ] a späť, náhradu za stratu času vo výške 1 023 eur. Súd žalovanej nepriznal odmenu za úkony, režijný paušál, náhradu za stratu času, cestovné náhrady, diaľničné poplatky v súvislosti s pojednávaniami zo 17. septembra 2014 a z 29. júla 2015, pretože o ich zrušení bol zástupca žalovanej informovaný. Nepriznanie odmeny za 8 ďalších porád s klientom presahujúcich jednu hodinu a režijných paušálov odôvodnil neúčelnosťou a nepredložením záznamov o poradách.

4. Sťažovateľka v sťažnosti proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka namietala nesprávne určenie sadzby tarifnej odmeny, pričom žiadala o použitie ustanovenia o náhrade trov za neoceniteľnú hodnotu predmetu konania a namietala aj priznanie náhrady cestovného. Napadnutým rozhodnutím sudkyňa dospela k záveru, že sťažnosť sťažovateľky nie je dôvodná. Vyšší súdny úradník sa v odôvodnení vysporiadal s uplatnenou výškou trov, priznanou sumou i nepriznanými položkami, všetky ich posúdil z hľadiska účelnosti a hospodárnosti v súlade s platnou judikatúrou k trovám konania. Súd nemal možnosť určiť, že ako základ je potrebné použiť neoceniteľnú sumu, pretože cena predmetu sporu je určiteľná v oceníteľnej výške. Zástupca žalovanej podľa názoru súdu výpočet hodnoty sporu predložil a odôvodnil správne, cena predmetu sporu mohla byť aj podstatne vyššia, súd ale nemohol prekročiť vyčíslenú cenu predmetu sporu či určiť cenu predmetu sporu na účely priznania trov konania. Na sťažovateľkou uvádzanú inú kúpnu zmluvu súd nemohol prihliadať, pretože jej predmetom bola len orná pôda a trvalé trávnaté porasty v katastrálnom území obce [REDAKOVANÉ] a predmetom konania boli aj ostatné zastavané plochy a nádvoria v katastrálnom území [REDAKOVANÉ]. Súd upriamil pozornosť na cenu ornej pôdy vo výške 0,9144 eur za m² a cenu trvalých trávnych porastov vo výške 0,2575 eur za m² v katastrálnom území obce [REDAKOVANÉ] podľa prílohy k zákonu č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o miestnych daniach“), pričom cena zastavaných plôch a nádvorí v katastrálnom území [REDAKOVANÉ] je podstatne vyššia. Argumentáciu sťažovateľky inou kúpnu zmluvou iných účastníkov len na pozemky v katastrálnom území [REDAKOVANÉ] súd považoval za účelovú. Sťažovateľka neuniesla dôkazné bremeno predložením konkrétneho dokladu, ktorým by preukázala rozdiel v cene a dôvodnosť podanej sťažnosti.

II.

Argumentácia sťažovateľky

5. Sťažovateľka namieta, že okresný súd jednostranne prevzal za svoju hodnotu veci určenú žalovanou (podľa kúpnej zmluvy z 3. septembra 2004), hoci je táto v rozpore s obsahom súdneho

spisu a nemá vnútornú logiku, nevykonával k tomu žiadne dokazovanie. Napadnuté rozhodnutia neobsahujú vlastné odôvodnenie k výške hodnoty sporu. Zistenie skutkového stavu a jeho následné právne posúdenie vykazujú znaky svojvôle, presahujú prijateľnú mieru voľnosti súdu pri hodnotení dôkazov, sú ústavne neudržateľné. Okresný súd určil hodnotu parciel č. [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] svojvoľne bez jediného dôkazu predloženého žalovanou a v rozpore s dôkazmi predloženými sťažovateľkou. Jediným dôkazom na preukázanie hodnoty parciel č. [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] je sťažovateľkou predložený znalecký posudok č. 085/2004 z 12. augusta 2004 (ďalej len „znalecký posudok“), na ktorý okresný súd žiadnym spôsobom neprihliadal, úplne ho opomenul vyhodnotiť. V kúpnej zmluve uvedená cena nie je reálnou hodnotou parcely č. [REDAKOVANÉ]. Nesprávny výpočet vstupnej hodnoty sporu spôsobil nesprávny výpočet trov konania.

6. K prevzatiu zastupovania žalovanej navyše došlo v decembri 2013, hodnota veci bola v rozpore s § 10 ods. 2 vyhlášky určená o viac ako 9 rokov skôr. Okresný súd sa k tomu nevyjadril a opomenul tak jeden celý rozmer sporu. Právny názor okresného súdu (o nemožnosti určiť, že je potrebné použiť ako výpočtový základ neoceniteľnú sumu, pozn.) je nesprávny, nepreskúmateľný a v rovine dohadov. Základná sadzba tarifnej odmeny mala byť určená podľa § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky.

7. Okresným súdom odkazovaná judikatúra je bez právneho významu alebo s výnimkou jedného prípadu nie je vôbec aplikovateľná, čo nepôsobí presvedčivo. Aj samotné písomné odôvodnenie je v rovine všeobecných konštatovaní bez konkrétnych odpovedí na právne relevantné otázky. Okresný súd sa nezmienil i) o neocenení hodnoty väčšiny nehnuteľností žiadnym relevantným spôsobom, ii) o znaleckom posudku a v ňom uvedených cenách, iii) o konkurencii medzi žalovanou deklarovanou hodnotou nehnuteľností a znaleckým posudkom, iv) o momente rozhodnom pre účely zisťovania hodnoty sporu.

8. Na základe uvedeného okresný súd napadnutými rozhodnutiami porušil práva sťažovateľky na nezávislý a nestranný súd, jej vec nebola prejednaná spravodlivo. V konečnom dôsledku došlo k zásahu do ústavného práva vlastníť majetok.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

III.1. K napadnutému uzneseniu vyššieho súdneho úradníka z 18. mája 2020:

9. Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

10. V rámci predbežného prerokovania návrhu na začatie konania ústavný súd dospel k záveru, že na preskúmanie napadnutého uznesenia okresného súdu vydaného vyšším súdnym úradníkom 18. mája 2020 bol v konaní o sťažnosti proti rozhodnutiu vydanému vyšším súdnym úradníkom príslušný okresný súd, ktorého právomoc predchádzala právomoci ústavného súdu, a preto ústavnú

sťažnosť sťažovateľky v časti, ktorou namietala porušenie svojich označených základných práv napadnutým uznesením okresného súdu z 18. mája 2020, odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie.

III.2. K napadnutému rozhodnutiu z 29. júla 2021:

11. Sťažovateľka vyčíta napadnutému rozhodnutiu jeho nesprávnosť, nedostatočné odôvodnenie, zmätočnosť, arbitrárnosť.

12. Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02).

13. Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci. Všeobecný súd musí vykladať a používať ustanovenia na vec sa vzťahujúcich zákonných predpisov v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu. Aplikáciou a výkladom týchto ustanovení nemožno toto ani iné základné práva obmedziť spôsobom zasahujúcim do ich podstaty a zmyslu.

14. Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je *ratione materiae* aj právo na rozhodnutie o trovách konania, resp. o náhrade trov konania v súlade so zákonom (I. ÚS 198/07, II. ÚS 272/08).

15. Z judikatúry ústavného súdu je tiež zrejmé, že rozhodovanie o trovách konania je integrálnou súčasťou občianskeho súdneho konania (I. ÚS 119/2012, I. ÚS 629/2016, I. ÚS 233/2017). V rámci tohto rozhodovania však v zásade ide vždy o aplikáciu jednoduchého práva, takže ústavný súd rozhodnutia o trovách konania meritórne preskúmava iba výnimočne, a to v prípadoch, ak samotné rozhodnutie všeobecného súdu je takým excesom z požiadaviek kladených na spravodlivý proces alebo ide o také extrémne vybočenie z princípu spravodlivosti, že je spôsobilé zasiahnuť do ústavnoprávnej roviny, a teda i do práv účastníka konania, ktorý podal ústavnú sťažnosť (IV. ÚS 248/08, III. ÚS 48/2013, II. ÚS 364/2014).

16. Ústavný súd vo vzťahu k rozhodovaniu o trovách konania ďalej judikoval, že k porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru môže dôjsť postupom všeobecného súdu, ktorý je založený na celkom zjavne nesprávnej interpretácii a aplikácii príslušných ustanovení zákona upravujúcich náhradu trov konania, v ktorom sú obsiahnuté črty svojvôle, a taktiež v prípade, ak je odôvodnenie súdneho rozhodnutia vo vzťahu k výrokom o náhrade trov konania celkom nedostatočné, t. j. nepreskúmateľné (IV. ÚS 348/2011, IV. ÚS 341/2012, II. ÚS 837/2015).

17. Skutočnosť, že ústavný súd rozhodnutia o trovách konania meritórne preskúmava iba výnimočne, však neznamená, že takýmito rozhodnutiami by nemohlo dôjsť k porušeniu práv

sťažovateľov, ktorí sa v tejto súvislosti na ústavný súd obrátia. Ústavný súd už v minulosti rozhodol o porušení práv sťažovateľov rozhodnutiami všeobecných súdov o trovách konania, a to napríklad v prípadoch nerešpektovania príslušných ustanovení zákona, resp. vyhlášky (II. ÚS 82/09, I. ÚS 119/2012, II. ÚS 536/2018, IV. ÚS 431/2018), ako aj v prípade nedostatočného odôvodnenia právnych záverov všeobecného súdu (I. ÚS 423/2010).

18. V spore o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam predstavuje hodnota sporných nehnuteľností základ na určenie tarifnej hodnoty náhrady trov právneho zastúpenia (m. m. I. ÚS 84/2020, III. ÚS 410/2020). Z judikatúry všeobecných súdov v otázke oceneniteľnosti predmetu konania na účely určenia tarifnej hodnoty veci je zrejmé, že vždy je potrebné vychádzať z konkrétnych okolností každej jednotlivéj veci. Ústavný súd už v tomto kontexte uviedol, že pri aplikácii § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky má rozhodujúci význam najmä v ňom uvedené slovné spojenie „ak nie je možné vyjadriť hodnotu veci alebo práva v peniazoch“. Vyjadriť hodnotu predovšetkým znamená vysporiadať sa so skutočným obsahom predmetu konania, t. j. s tým, aké účinky má pre účastníkov (resp. strany sporu) meritórne rozhodnutie súdu v tomto konaní (II. ÚS 492/2013, I. ÚS 92/2020, I. ÚS 111/2020).

19. Sťažovateľka sa žalobou aj po jej zmenách a čiastočnom späťvzati domáhala určenia, že je vlastníčkou označených nehnuteľností zapísaných na liste vlastníctva č. ■■■ vedenom pre katastrálne územie obce ■■■ (parcela č. ■■■ – ostatné plochy s výmerou 4117 m², parcela č. ■■■ – ostatné plochy s výmerou 1453 m², parcela č. ■■■ – ostatné plochy s výmerou 3334 m², parcela č. ■■■ – orná pôda s výmerou 35140 m²), ako aj na liste vlastníctva č. ■■■ pre katastrálne územie obce ■■■ (parcela č. ■■■ – zastavané plochy a nádvorcia s výmerou 5453 m²). Meritórnym rozhodnutím o žalobe v jej prospech mohla dosiahnuť, že by sa stala vlastníčkou označených nehnuteľností. Pri takto od počiatku vymedzenom predmete sporu [určenie vlastníckeho práva sťažovateľky k nehnuteľnosti] sa podľa spomínanej judikatúry ústavného súdu pri určovaní tarifnej odmeny za poskytnuté právne služby vychádza z hodnoty veci, ktorej sa spor týka, resp. ku ktorej sa má určiť vlastnícke právo (§ 10 ods. 2 vyhlášky).

20. Pri rozhodovaní o výške priznanej náhrady trov konania bola spornou hodnota predmetu sporu (tarifná hodnota), z ktorej bola vypočítaná základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby. Súd za základ pre stanovenie tarifnej hodnoty považoval sumu 68 780 eur (uviedol sumu 68 730 eur, čo však nie je z hľadiska ďalšieho výpočtu významné, pozn.). Fakticky akceptoval vyúčtovanie advokáta žalovanej, ktorý cenu 3,983 eur/m² uvedenú v kúpnej zmluve z roku 2004 vynásobil výmerou štyroch parciel 14357 m² a výslednú sumu 57 183,93 eur sčítal so sumou 11 596,20 eur (ako násobkom ceny 0,33 eur/m² s výmerou piatej parcely 35140 m²). Sťažovateľka nesúhlasila s takto určenou tarifnou hodnotou sporu a odvolávala sa na cenu určenú znaleckým posudkom, resp. na neoceneniteľnosť predmetu konania vzhľadom na uplynulý čas.

21. Ústavný súd po oboznámení sa s napadnutým rozhodnutím, ktoré posudzoval vo vzájomnej súvislosti s uznesením vyššieho súdneho úradníka (IV. ÚS 350/09), konštatuje, že okresný súd sa prijateľným spôsobom vysporiadal s podstatnými námietkami, ktoré sťažovateľka predniesla vo svojej sťažnosti. Svoje závery odôvodnil spôsobom, ktorý spätne umožňuje vykonať ich prieskum. Hoci okresný súd nedal podrobné odpovede na všetky sťažovateľkou nastolené otázky, podľa názoru ústavného súdu naplnil požiadavku riadneho odôvodnenia v prípade podstatných

otázok. Argumenty sťažovateľky podľa názoru ústavného súdu nesvedčia v prospech záveru, že súdne konanie bolo vo výsledku nespravodlivé. Z vecného hľadiska ide o problematiku akcesorického nároku (príslušenstva pohľadávky), resp. (náhrady) trov konania, pri ktorej ústavný súd postupuje zdržanlivejšie (m. m. II. ÚS 31/04, IV. ÚS 45/06, I. ÚS 156/2010, IV. ÚS 40/2011).

22. Ústavný súd nie je skutkovým súdom, a preto jeho úlohou nie je vyhodnotiť, či dohodnutá kúpna cena, ktorú súd použil na výpočet hodnoty predmetu sporu, zodpovedá skutočnosti alebo reálnej hodnote nehnuteľností, ani nedokáže posúdiť tvrdenia sťažovateľky o nátlaku a špekulatívnom výkone práva právneho predchodcu žalovanej.

23. K hodnote parcely č. ■■■■■ ústavný súd uvádza, že úvahy okresného súdu nevykazujú znaky extrémnej arbitrárnosti, keďže je z nich zrejmé, že okresný súd vychádzal z oceníteľnosti tohto čiastkového predmetu konania. Okresný súd následne aj bez zistenia väčších ťažkostí a zrozumiteľným spôsobom dospel k záveru, že je možné určiť hodnotu predmetu konania, keď odkázal na ceny nehnuteľností podľa prílohy č. 1 zákona o miestnych daniach. V tomto kontexte ústavný súd vníma aj konštatovanie súdu, že cena nehnuteľností mohla byť aj vyššia vzhľadom na odlišný druh pozemku (v prílohe zákona sú uvedené len orná pôda a trvalé trávnaté porasty, naproti tomu parcela č. ■■■■■ je evidovaná ako zastavané plochy a nádvoria, čo v bežnom chápaní odôvodňuje vyššiu hodnotu).

24. Ústavný súd považuje odôvodnenie okresného súdu vo vzťahu k sťažnostným námietkam sťažovateľky za pomerne schematické a všeobecné, pretože na nich nereaguje úplne konkrétne. Odôvodnenie sa tak dostáva do napätia s požiadavkou na dostatočné odôvodnenie. Napriek tomu ústavný súd nepovažuje za potrebné zasahovať do napadnutého rozhodnutia, pretože (vo vzťahu k parcelám, pri ktorých je použitá hodnota 3,983 eur/m²) obsahuje odpovede súdu na základné námietky sťažovateľky. Okresný súd sa nestotožnil s jej nazeraním na samotnú možnosť určenia hodnoty nehnuteľností (konkrétne že by to bolo možné len s neprimeranými ťažkosťami, pozn.) a uzavrel, že je to možné. Vychádzal z vyúčtovania podľa kúpnej zmluvy uzatvorenej medzi právnym predchodcom žalovanej a sťažovateľkou. Sťažovateľka spochybňuje zmluvu (resp. v nej uvedenú kúpnu cenu a kontraktačný proces) a presadzuje záver o hodnote niektorých nehnuteľností podľa znaleckého posudku, podporne aj záver o nemožnosti ich oceniť. Okresný súd sa z dvoch do úvahy prichádzajúcich možností priklonil k hodnote nehnuteľností podľa predloženej zmluvy.

25. Sťažovateľkou naznačené riešenie prezentované v ústavnej sťažnosti, založené výlučne na znaleckom posudku vníma ústavný súd v okolnostiach prípadu ako konzervatívny odhad hodnoty nehnuteľností prinášajúci zníženie čiastkovej sumy 57 183,93 eur na sumu 5 514,52 eur. Okresným súdom prevzaté vyúčtovanie oproti tomu vychádza nielen z hodnoty nehnuteľnosti, ale aj z obsahu dojednaní strán pred začatím súdneho sporu, ktorého výsledkom bola aj predložená kúpna zmluva. Voľne okresný súd argumentuje aj zvyšovaním hodnoty nehnuteľností v priebehu času. Riešenie prijaté okresným súdom tak podľa názoru ústavného súdu nedosahuje nedovolenú hranicu vybočenia zo zásady voľného hodnotenia dôkazov.

26. Ústavný súd nevníma ako nedostatok zakladajúci arbitrárnosť napadnutého rozhodnutia ani to, že okresný súd sa bližšie nevyjadril k námietke, že hodnota veci bola určená skôr, ako došlo k prevzatiu zastupovania žalovanej. Túto námietku, ktorá smeruje skôr k spochybneniu určenej

výšky hodnoty sporu, pokrýva v podstate (aj keď nie úplne) odpoveď okresného súdu, že cena predmetu sporu mohla byť aj podstatne vyššia.

27. Je pravdou, že celková súdržnosť napadnutého rozhodnutia je vzhľadom na sťažovateľkou vyčítané nedostatky čiastočne narušená a ústavný súd si dokáže predstaviť vyčerpávajúcejšie odôvodnenie. Úlohou ústavného súdu pri posudzovaní rozhodnutí všeobecných súdov o výške trov je identifikovanie extrémnych vybočení, nie naprávanie jednoduchých nesprávností. Ústavný súd z toho dôvodu zistené nedostatky v okolnostiach prípadu nepovažuje za dostatočné ani na predbežný záver o porušení označených základných práv odôvodňujúci prijatie ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie.

28. Navyše trovy konania plnia dve významné funkcie, a to preventívnu a sankčnú. Prístup k súdnemu konaniu bez nutnosti akýchkoľvek výdajov so sebou nesie riziko jeho zneužívania (zbytočné či svojvoľné súdenie). Proti takým prístupom by mala právna úprava trov konania pôsobiť preventívne; účastník konania, ktorý svojím protiprávnym konaním zapríčinil, že druhá strana musí brániť svoje práva v súdnom konaní, zásadne poniesie sankciu v podobe povinnosti nahradiť trovy konania, ktoré jej takto vznikli pri procesnej obrane. Napadnuté rozhodnutie dostatočne zohľadňuje aj túto stránku veci.

29. Ústavný súd konštatuje, že napadnuté rozhodnutie nenesie znaky extrémneho vybočenia zo štandardov uplatňovaných v rozhodovacej činnosti všeobecných súdov a argumentácia okresného súdu je akceptovateľná. Súdna ochrana poskytnutá okresným súdom sťažovateľke nevykazuje nedostatky dosahujúce intenzitu porušenia práva na spravodlivý proces. Z ústavnoprávneho hľadiska nie je v tomto prípade dôvod na prehodnocovanie záverov všeobecného súdu. Ústavný súd konštatuje, že závery vyplývajúce z napadnutého rozhodnutia okresného súdu nie sú ústavné neudržateľné. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s právnym názorom okresného súdu nestotožňuje, nestačí na prijatie záveru o zjavnej arbitrárnosti napadnutého rozsudku. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom.

30. Ústavný súd preto dospel k záveru, že ústavná sťažnosť sťažovateľky v časti, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozhodnutím, je zjavne neopodstatnená. Medzi napadnutým rozhodnutím a obsahom označených práv neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o ich porušení. Sťažnosť z týchto dôvodov ústavný súd odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

31. K rovnakému záveru ústavný súd dospel aj v súvislosti s námietkou porušenia základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy napadnutým rozhodnutím. Ide o právo hmotnoprávnej povahy. Sťažovateľka jeho porušenie argumentačne odvíjala od namietaného porušenia svojich práv procesnej povahy. Vychádzajúc z argumentácie sťažovateľky, nevyhnutným predpokladom porušenia jej hmotných práv by bol záver o tom, že došlo k porušeniu jej procesných práv (namietaný nedovolený zásah súdnej moci do zákonodarnej moci pri výklade právneho predpisu). Keďže ústavný súd vylúčil možnosť porušenia označených procesných práv sťažovateľky napadnutým rozhodnutím okresného súdu, rovnako dospel k záveru o zjavnej neopodstatnenosti

ústavnej sťažnosti v časti, ktorou sťažovateľka namietala porušenie svojich označených hmotných práv.

32. Keďže bola ústavná sťažnosť sťažovateľky odmietnutá ako celok, bolo bez významu zaoberať sa ďalšími v nej obsiahnutými návrhmi, ktoré sú viazané na vyslovenie porušenia práva.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. mája 2022

Ladislav Dudíťš
predseda senátu